

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta

KHALL § 243
232/11.00.00/2024

Valmistelija Hallintojohtaja Suvi Koskenlaine

Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa oheismateriaalina olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta.

Tausta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vesihuoltolakia. Esityksellä toimeenpannaan Petteri Orpon hallitusohjelman kirjausta, jonka mukaan vesihuollon toiminta turvataan ja vesivarat pidetään kansallisissa käsissä. Esityksellä on valmisteltu Vesi on meidän - kansalaisaloitteeseen perustuvan eduskunnan päätöksen (EK 26/2021 vp – KAA 2/2020 vp) edellyttämällä tavalla sellainen lainsäädäntö, jolla varmistetaan kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa. Esitys on myös osa kansallista vesihuoltouudistusta ja sen tarkoituksena on mahdollistaa uudistuksen ohjelman ja sen mukaisten toimenpidekokonaisuuksien toteuttaminen.

Maa- ja metsätalousministeriö asetti 17.11.2022 työryhmän laatimaan ehdotusta vesihuoltolain uudistamiseksi. Työryhmä on toimeksiantonsa (VN/26268/2022-MMM-14) mukaisesti laatinut mietintönsä hallituksen esityksen muotoon.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on varmistaa eduskunnan päätöksen EK 26/2021 vp edellyttämällä tavalla julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa, edistää vesihuollon alueellista yhteistyötä ja rakenneuudistusta, parantaa vesihuoltolaitosten omaisuudenhallintaa, selkeyttää ja tehostaa vesihuollon toiminnan ja talouden valvontaa sekä parantaa yleisesti vesihuoltolain toimivuutta.

Vastausohjeet

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausunnonantajia selkeästi ilmaisemaan lausunnossaan sen, mitä pykälää kommentit koskevat. Edelleen pyydetään yksilöimään mahdollisimman selkeästi se, onko pykäläehdotus kannatettava vai ei. Mikäli tehdään ehdotuksia korjaavista muotoiluista, kannustetaan laatimaan ehdotuksista yhteenveto lausunnon loppuun.

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää toimittamaan lausunnot lausuntopalvelun kautta viimeistään 30.9.2024. Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa ministeriölle lausuntonsa.

Tekninen keskus on laatinut Oulaisten kaupungin lausunnon, jonka mukaan Oulaisten kaupunki:

- 1) Pitää hyvänä esitettyä etuosto-oikeutta kunnille
- 2) Pitää hyvänä kuntien määräysvallan säilyttämisen
- 3) Pitää hyvänä maksuperusteiden sisällyttämisen lakiin'
- 4) On huolestunut taajaman määrittelystä ja sen mukana tuomasta lisäkustannuksesta ja velvoitteista rakentaa verkostoa. Määrittelyä tulee tarkentaa.
- 5) Toteaa, että toiminta-alueen hyväksymättä jättämisen mahdollisuus on positiivinen asia.
- 6) Toteaa, että kunnalla tulisi olla mahdollisuus vaikuttaa myös muiden kuin hallinnassaan olevien vesihuoltolaitosten toimialueen hyväksymiseen, rauettamiseen tai supistamiseen. Lisäksi kunalla tulisi olla mahdollisuus myös määrätä velvoitteita vesihuoltolaitoksille 9 § mukaisiin toimiin.
- 7) Näkee, että 20 c § osalta julkisuus ei välttämättä ole tarpeen, koska toimintakertomuksesta voi saada liikaa tietoa. Pelkkien tomitusehtojen ja hinnoitteluperiaatteiden sekä taseen loppusumman voi esittää.
- 8) Toteaa, että tässä laissa tulisi määritellä kaikki vesihuoltolaitokset erityisalaksi, koska ovat monesti kriittisiä toimijoita normaalissa elämisen tilanteessa. Nykyisin jätevesilaitokset eivät kuulu yksinään erityisaloihin.

Esittelijä	Hallintojohtaja Suvi Koskenlaine
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy teknisen keskuksen laatiman Oulaisten kaupungin lausunnon.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.